

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

UNIONENS HÖGA
REPRESENTANT FÖR
UTRIKES FRÅGOR OCH
SÄKERHETSPOLITIK

Bryssel den 19.3.2025
JOIN(2025) 120 final

GEMENSAM VITBOK

om europeisk försvarsberedskap 2030

1. INLEDNING

Europa står inför ett akut och tilltagande hot. Det enda sättet vi kan trygga freden på är att vi är beredda att avskräcka dem som vill skada oss. Vi har många goda förutsättningar, som vår potential att frigöra enorma resurser och en vilande teknisk och industriell styrka. Men vi utgår också från ett läge där vår försvarsberedskap har försvagats av decennier av underinvesteringar.

Vår världsdel påverkas i dag av krig, aggression och andra fientliga handlingar. Europeiska unionen har en enorm rikedom och produktionsstyrka och en bergfast övertygelse om vikten av demokratiska värden som alla medlemsstater delar. Men EU utsätts för tvång av externa aktörer som mobiliserar sina resurser och sätter in teknik med högre verkan för att nå sina mål. De hotar direkt vårt levnadssätt och vår förmåga att välja vår egen framtid genom folkstyrets processer. De tror att vi saknar den politiska handlingsförmågan till ett meningsfullt och strategiskt varaktigt svar.

Världsordningen håller på att förändras i en omfattning som inte har skådats sedan 1945. Dessa förändringar är särskilt djupgående i Europa på grund av dess centrala roll i de stora geopolitiska utmaningarna det förra århundradet. Den politiska jämvikt som uppstod efter andra världskrigets slut och sedan efter kalla krigets slut har allvarligt störts. Men hur nostalgiska vi än är över denna svunna tid måste vi acceptera faktumet att den inte kommer tillbaka. Att upprätthålla den regelbaserade världsordningen är och förblir av yttersta vikt, då det både ligger i vårt intresse och uttrycker våra värden. En ny världsordning kommer emellertid att uppstå under andra hälften av detta årtionde och senare. Om vi inte är med och formar denna ordning – både i och utanför vår region – blir vi passiva mottagare av resultatet av denna tid av mellanstatlig konkurrens med alla de negativa följder som detta kan få, däribland en verklig risk för fullskaligt krig. Historien skulle aldrig förlåta oss om vi stode handfallna.

Mot denna bakgrund står Europa inför ett grundläggande vägval för sin framtid. Vill vi famla oss fram de närmaste åren och försöka anpassa oss till nya utmaningar stegvis och försiktigt? Eller vill vi bestämma vår egen framtid, fri från tvång och aggression, och se till att Europas folk kan leva i säkerhet, fred, folkstyre och välstånd? Om vi griper detta tillfälle med beslutsamhet, kollektiva aktioner och en tydlig strategi stärker vi vår plats i världen och förnyar våra internationella allianser på en mer hållbar grund. Vi kommer att lägga grunden till en förnyelse av det europeiska projektet och förbättra våra medborgares säkerhet, välstånd och välbefinnande. Om vi fortsätter på den inslagna vägen kommer vi däremot att krympa, splittras och bli sårbara.

Vår säkerhet har gynnats enormt av både Nato och Europeiska unionen. På senare år har vi samarbetat allt närmare för att bemöta de hot vi står inför. Men det räcker inte för åren framöver. Europa måste göra mycket mer för att återställa en trovärdig avskräckning och bygga upp den säkerhet som vårt välstånd är beroende av. Det förutsätter att alla medlemsstater agerar solidariskt och investerar i vårt kollektiva försvar.

Ukrainas framtid är avgörande för hela Europas framtid. Sedan 2022 har vi skådat ett fullskaligt högintensivt krig vid Europeiska unionens gränser med hundratusentals offer, massfördrivningar av människor, enorma ekonomiska kostnader och avsiktlig förstörelse av viktiga energisystem och kulturarv. Hur kriget utfaller blir en avgörande faktor i vår kollektiva framtid de kommande årtiondena.

Europa står inför andra tilltagande hot och säkerhetsutmaningar, både i och utanför regionen. Den strategiska konkurrensen ökar i vårt vidare grannskap, från Arktis till Östersjön till Mellanöstern och Nordafrika. Gränsöverskridande utmaningar som snabba tekniska förändringar, migration och klimatförändringar sätter enorm press på vårt politiska och ekonomiska system. Auktoritära stater som Kina försöker i allt högre grad hävda sig och ta kontrollen över vår ekonomi och vårt samhälle. Traditionella allierade och partner, som USA, flyttar också fokus från Europa till andra regioner i världen. Detta är något som vi har varnats för många gånger, men nu sker det snabbare än många hade räknat med.

Det är dags för Europa att återupprusta. För att bygga upp den kapacitet och militära beredskap som krävs för att trovärdigt avskräcka från väpnade angrepp och säkra vår egen framtid krävs en massiv ökning av de europeiska försvarsutgifterna. Detta måste samordnas och styras mer effektivt än någonsin mellan medlemsstaterna, på ett sätt som bygger på våra gemensamma starka sidor och tar itu med de svagheter som uppstår till följd av osamordnade insatser.

Vi behöver en starkare och mer resilient försvarsindustriell bas. Vi behöver ett ekosystem av teknisk innovation så att våra försvarsindustrier kan hålla jämna steg med förändringarna av krigets karaktär. Vi måste dra lärdom av detta och föreställa oss en möjlig storskalig konflikt i närtid. Vi behöver snabbare och effektivare upphandling. Vi måste hitta nya sätt att samarbeta med allierade och partner som delar våra mål.

För att återuppbygga det europeiska försvaret krävs det som utgångspunkt massiva, uthålliga investeringar. Tillsammans måste vi påskynda arbetet på alla områden för att omgående öka den europeiska försvarsberedskapen och se till att Europa har ett starkt och tillräckligt försvar fram till 2030, och därigenom också öka vårt bidrag till den transatlantiska säkerheten.

Den här vitboken utgör en ram för planen ReArm Europe och grunden för en unik ökning av de europeiska försvarsinvesteringarna. Den innehåller de åtgärder som krävs för att återuppbygga det europeiska försvaret, stödja Ukraina, åtgärda kritiska kapacitetsbrister och bygga upp en stark och konkurrenskraftig försvarsindustriell bas.

För den närmaste framtiden innehåller den här vitboken konkreta alternativ för samarbete mellan medlemsstaterna för att skyndsamt fylla på lagren av ammunition, vapen och militär utrustning. Detta är också avgörande för att upprätthålla och öka det militära stödet till Ukraina. Som framgår av den här vitboken är stödet till Ukraina det europeiska försvarets omedelbara och mest angelägna uppgift. Ukraina är just nu det europeiska försvarets front och står emot ett anfallskrig som förs av det största enskilda hotet mot vår gemensamma säkerhet.

På medellång och längre sikt utpekas flera kritiska kapacitetsområden, där medlemsstaterna redan har identifierat brister i EU:s och Natos kapacitetsprioritering. Det föreslås att medlemsstaterna skyndsamt samordnar sina insatser för att åtgärda bristerna, bland annat genom ett antal försvarsprojekt av gemensamt europeiskt intresse, som fastställs av medlemsstaterna och kan gynnas med EU-incitament. EU:s stöd till samarbetsbaserad kapacitetsutveckling underlättar således för EU:s medlemsstater i Nato att nå sina kapacitetsmål snabbare och billigare med ökad interoperabilitet redan från början. Slutligen föreslås i vitboken riktlinjer för att stärka den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen, stimulera forskning och skapa en EU-omfattande marknad för försvarsutrustning.

2. ETT STRATEGISKT LÄGE SOM SNABBT FÖRSÄMRAS

Hoten mot den europeiska säkerheten blir allt fler på ett sätt som akut hotar vårt levnadssätt. Redan före Rysslands invasion av Ukraina 2022 ökade medvetenheten om exakt hur farlig vår säkerhetsmiljö är. Detta har i sin tur påverkat vårt politiska system och dragit ned den ekonomiska tillväxten, eftersom människorna fruktar konsekvenserna av en störning av världsordningen genom fientliga aktörers beteende.

För det första gör EU:s geografi och historia EU sårbart för vissa typer av utmaningar i det vidare europeiska grannskapet. Närheten till Nordafrika och Mellanöstern gör Europa till mottagare för spridningseffekter av de krig, de folkomflyttningar och de klimatförändringar som har drabbat dessa regioner. I norr håller Arktis på att bli en ny arena för geopolitisk konkurrens. På andra sidan Atlanten är det uppenbart att USA, traditionellt en stark allierad, anser sig vara överengagerat i Europa och behöver omfördela styrkorna för att minska sin historiska roll som den främsta garanten för säkerhet.

För det andra finns det ett brett spektrum av olika typer av säkerhetshot som i allt högre grad är sammankopplade och förekommer allt oftare. Det är bland annat fråga om terrorism och våldsbejakande extremism, hybridattacker, internationella kriminella organisationers handlingar och nätverk av cyberbrottslingar. Det finns allt fler belegg för kopplingar mellan dessa grupper och fientliga statliga aktörer, vilket möjliggörs av ny teknik som lätt överskrider gränserna.

För det tredje är ett av denna nya eras särdrag att säkerhetsutmaningarna är strategiska till sin natur och därför kräver ett strategiskt svar. Exempelvis utgör Ryssland ett allvarligt strategiskt hot på slagfältet. Ryssland har ställt Europa och våra partner inför möjligheten till ett omfattande mekaniserat högintensivt krig på den europeiska kontinenten i en skala som inte har skådats sedan 1945. Ryssland – som redan med råge är den tyngst beväpnade europeiska staten – driver nu en krigsekonomi som till överväldigande del är fokuserad på landets krigsmål och baseras på industriell mobilisering och teknisk innovation.

Samtidigt är säkerhetskonskvenserna av Kinas framväxt också strategiska till sin karaktär. Utmaningen med Kina är systemomfattande eftersom den bygger på ett helt annat – auktoritärt och icke-demokratiskt – statsskick än det i EU. Det är också systemomfattande i det att utmaningen hänger samman med Kinas strategi för handel, investeringar och teknik genom vilken landet strävar efter att ta ledningen och i vissa fall dominera.

I en tid då hoten tilltar och systemkonkurrensen ökar måste Europa tillhandahålla ett strategiskt svar. Det förutsätter att vi tar vara på EU:s starka sidor, men också att vi tar itu med områden med komparativa svagheter, däribland vår förmåga att fastställa en tydlig central färdriktning. Annars får Europa mindre förmåga att bestämma vår egen framtid, och stora ekonomiska, tekniska och militära block kommer i allt högre grad att manipulera oss och försöka vinna fördelar på vår bekostnad.

I närtid avgörs Europas framtid av kampen i Ukraina. På medellång och lång sikt kommer vissa av de utmaningar som vi står inför att bli ännu mer akuta om det fortsätter så här. Resten av världen deltar i en kapplöpning mot militär modernisering och tekniska och ekonomiska fördelar. Kapplöpningen trappas upp, och Europa har ännu inte tagit fram ett helt samstämmigt svar som motsvarar stundens allvar.

Ryssland kommer att fortsätta att bygga ut sin krigsekonomi, med stöd av Belarus, Nordkorea och Iran. Ryssland har kraftigt ökat sin militärindustriella produktionskapacitet med försvarsutgifter 2024 på uppskattningsvis 40 % av den ryska federala budgeten och upp till 9 % av landets BNP (en ökning från 6 % 2023). Under 2025 tros Ryssland överskrida medlemsstaternas försvarsutgifter räknat i köpkraftsparitet. Dessutom har Ryssland klargjort att de fortfarande anser sig vara i krig med väst. Om Ryssland tillåts nå sina mål i Ukraina kommer landets aptit på territorium att sträcka sig ännu längre. Ryssland kommer att förbli ett enormt hot mot Europas säkerhet under överskådlig framtid, bland annat på grund av landets mer aggressiva inställning till kärnvapen och utstationeringen av kärnvapen i Belarus. Ryssland utnyttjar ett nätverk av systeminstabilitet, bland annat genom nära samarbete med andra auktoritära länder. Ryssland underblåser hela tiden spänningar och instabilitet i det europeiska grannskapet, bland annat på västra Balkan och i Georgien, Moldavien och Armenien, och har ett tilltagande destabiliserande inflytande i Afrika.

Kina är visserligen en viktig handelspartner för EU, men landet ökar sina försvarsutgifter och det råder bristande insyn i landets militära uppbyggnad. Kina har nu världens näst största militärbudget, mer än alla andra östasiatiska länder sammantaget. Landet ökar snabbt sin militära kapacitet, inbegripet kärnvapen, rymdverksamhet och cyberkapacitet. Den här omställningen förändrar avsevärt den strategiska balansen i och kring Indiska oceanen och Stilla havet. Kinas militära och försvarsindustriella modernisering är både kvantitativ och kvalitativ. Kina intensifierar sina politiska, ekonomiska, militära, cybernetiska och kognitiva åtgärder för att få Taiwan att rätta in sig i ledet, men håller sig under tröskeln för direkt konfrontation. Det förändrade läget för Taiwan ökar risken för en allvarlig störning, något som skulle få enorma ekonomiska och strategiska konsekvenser för Europa. Dessutom destabiliserar Kinas agerande i Öst- och Syd kinesiska havet regionen, samtidigt som dess växande militära närvaro i södra Stilla havet och Indiska oceanen väcker oro bland europeiska partner.

Geopolitisk rivalitet förvärrar instabiliteten i flera delar av världen. Detta påverkar inte bara Europas säkerhet, utan äventyrar också ekonomin. I **Mellanöstern** ger både vapenvilan i Gaza och Assadregimens fall i Syrien möjligheter att minska de regionala spänningarna och få ett slut på mänskligt lidande. Detta skulle också kunna minska den ekonomiska osäkerheten och undvika spridningseffekter, bland annat kring Röda havet. Irans direkta koppling till Ryssland, landets militära ambitioner, dess stöd till bulvanstyrkor och dess roll i destabiliseringen av regionen fortsätter att vara ett allvarligt problem för Europas säkerhet. Den bräckliga situationen i Israel/Palestina, Syrien och Libanon måste övervakas noga för att undvika förnyade spänningar.

Konflikter, instabilitet och tilltagande våldsbejakande extremism i hela **Afrika**, bland annat i Sahel, Libyen och Sudan, har direkta säkerhetspolitiska och ekonomiska konsekvenser för Europa och kommer att fortsätta att skapa instabilitet.

De **växande hybridhoten** omfattar cyberattacker, sabotage, elektronisk störning av globala navigations- och satellitsystem, desinformationskampanjer och politiskt och industriellt spionage samt utnyttjande av migration som vapen. Sabotage i Östersjön och Svarta havet ökar. Havsverksamhet och sjöfart och därmed sammanhängande trafik och kritisk undervattensinfrastruktur hotas. Europas handlingsfrihet i luftrummet och rymden hotas också i allt högre grad.

Geopolitisk rivalitet har inte bara lett till en ny kapprustning utan också till en **global teknikkapplöpning**. Tekniken kommer att vara den viktigaste konkurrensfaktorn i den nya

geopolitiska miljön. En handfull kritiska, grundläggande tekniker som AI, kvantteknik, bioteknik, robotteknik och hypersonisk teknik är viktiga faktorer för både långsiktig ekonomisk tillväxt och militärt ledarskap. Att främja innovation är avgörande för detta. Därför måste teknikspridning för kommersiella ändamål förenas med strängare tekniska ekosystem för att främja nationella säkerhetsmål. EU:s strategiska konkurrenter investerar kraftigt på detta område.

Detsamma gäller försörjningstryggheten för **kritiska råvaror**, som är grundläggande för vår ekonomiska och industriella produktion, vår försvarskapacitet och vår konkurrenskraft. De orsakar i allt högre grad konkurrens och konflikter och utgör ett inslag i maktpolitiken, eftersom alltför stora beroenden kan utnyttjas. Till exempel kan en upptrappning av spänningarna i Taiwansundet utestänga EU från tillgång till viktiga material, kritisk teknik och kritiska komponenter.

I en hårdare värld med en transaktionell geopolitik som kännetecknas av hyperkonkurrens över olika regioner måste EU effektivt kunna möta alla utmaningar och vara beredd även på de mest extrema militära oförutsedda händelserna som väpnad aggression.

3. EUROPEISK BEREDSKAP 2030

Med tanke på förändringarna i den strategiska miljön är det viktigt för Europa att bygga upp tillräcklig avskräckande förmåga för att förhindra ett potentiellt anfallskrig.

Medlemsstaterna behåller naturligtvis ansvaret för sina egna trupper, från doktrin till insatser, och för fastställandet av de väpnade styrkornas behov. Dessutom kommer EU alltid att agera på ett sätt som inte inkräktar på särdragen hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik och alltid beakta alla medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen.

EU kan dock göra mycket för att stödja och samordna medlemsstaternas insatser för att stärka den försvarsindustriella basen och EU:s övergripande försvarsberedskap, däribland de europeiska bidragen till Natos avskräckning och kollektiva försvar. Genom att skapa förutsättningarna för att kraftigt tidigarelägga investeringar i försvarssektorn, skapa nödvändig förutsägbarhet för näringslivet och minska byråkratien kommer EU att hjälpa medlemsstaterna att uppnå full beredskap 2030.

EU kompletterar och förstärker medlemsstaternas enskilda insatser. Oavsett vilket format medlemsstaterna väljer förbättrar samarbetsprojekt samordningen, och skapar därigenom stordriftsfördelar och gör att resultat nås snabbare. Detta stärker i sin tur den europeiska försvarsindustrins produktionskapacitet.

EU tillför ett mervärde genom att

- underlätta mer samarbete och en effektiv skala för den europeiska försvarsindustrin när det gäller att utveckla, tillverka och marknadsföra vapensystem,
- underlätta effektivitet, utbytbarhet och interoperabilitet, sänka kostnaderna genom att undvika konkurrens om inköpen och öka medlemsstaternas köpkraft, samtidigt som man bidrar till att skapa stabilitet och förutsägbarhet genom flerårig industriell efterfrågan,
- stödja infrastruktur med dubbla användningsområden för rörlighet och rymdbaserad kommunikation, navigering och observation,
- möjliggöra partnerskap.

Den här vitboken kommer att följas av en strategi för beredskapsunionen, med en integrerad allriskstrategi för beredskap inför konflikter och kriser, och EU:s strategi för inre säkerhet, som ska tillhandahålla en enhetlig helhetsram för förebyggande och upptäckt av och effektiva insatser mot säkerhetshot.

4. TÄPPA TILL BRISTER

För att på ett trovärdigt sätt avskräcka från utländsk väpnad aggression och åtgärda följderna av instabilitet och konflikter måste EU:s medlemsstater ha de förmågor som krävs för att utföra hela spektrumet av militära uppgifter. I dag saknar medlemsstaterna kritiska förmågor på flera områden som påverkar genomförandet av komplexa militära operationer under en längre period. Med tanke på den snabbt försämrade geopolitiska situationen och de ökande spänningarna måste Europa förvärva de nödvändiga tillgångarna på förhållandevis kort tid.

Återuppbyggnaden av det europeiska försvaret kräver åtgärder på flera tåter, i nära samordning med Nato. Det krävs brådskande åtgärder och investeringar för att fylla medlemsstaternas uttömda lager av militär materiel och utrustning. Att utveckla ett storskaligt, alleuropeiskt samarbete för att åtgärda kritiska kapacitetsbrister på prioriterade områden är en strategisk nödvändighet som kommer att ta flera år – så det är desto mer angeläget att intensifiera sådana insatser redan nu.

Kritiska förmågebrister

För att åtgärda kritiska förmågebrister krävs följande: 1) En gemensam uppfattning bland medlemsstaterna om de mest brådskande prioriteringarna för förmågeinvesteringar, mot bakgrund av Europeiska rådets senaste vägledning. 2) En stabil och långsiktig beslutsamhet att ta itu med dem. 3) En tydlig enighet mellan medlemsstaterna om styrformerna för varje typ av förmåga, som kan variera mellan förmågorna. 4) EU-finansiering och EU-incitament för att hjälpa medlemsstaterna att mobilisera nödvändiga budgetmedel och använda dem så effektivt och målinriktat som möjligt.

Redan nu gör EU följande:

- Hjälper medlemsstaterna att kartlägga förmågebrister och prioriteringar på EU-nivå.
- Stöder medlemsstaterna med att starta nya förmågeprojekt, med början i harmoniseringen av kraven. Den multinationella multifunktionella tanknings- och transportflottan är ett framgångsrikt exempel.
- Stöder aggregering av efterfrågan genom gemensam upphandling, som banar väg för den industriella fasen, och upphandlar gemensamt på medlemsstaternas vägnar och på deras begäran (t.ex. 155 mm ammunition för Ukraina).
- Stärker samarbetet genom permanent strukturerat samarbete (Pesco) för att genomföra förmågeprojekt och operativa försvarsprojekt.

Försvarsförmågeområden

På grundval av de brister i försvarsförmåga som medlemsstaterna redan utpekat fastställs i den här vitboken sju prioriterade områden som är avgörande för ett robust europeiskt försvar. De prioriterade förmågeområdena är följande:

Luft- och robotförsvar: Ett integrerat luft- och robotförsvar i flera skikt som skyddar mot hela spektrumet av lufthot (kryssningsrobotar, ballistiska och hypersoniska robotar samt bemannade och obemannade luftfartyg).

Artillerisystem: Avancerade bekämpningssystem som inbegriper moderna artilleri- och långdistansrobotsystem, utformade för att åstadkomma precisa långdistansattacker mot markmål (djupprecisionseld).

Ammunition och robotar: Med utgångspunkt i Europeiska utrikestjänstens initiativ ”Ammunitionsplan 2.0”: ett strategiskt lager av ammunition, robotar och komponenter tillsammans med tillräcklig försvarsindustriell produktionskapacitet för att säkerställa snabb påfyllning.

Drönare och anti-drönarsystem: Obemannade system, inbegripet luft-, mark-, yt- och undervattensfarkoster som kan kontrolleras på distans eller verka autonomt med hjälp av avancerad programvara och sensorer och som förbättrar den kapacitet som denna teknik möjliggör (t.ex. lägesbild och övervakning).

Militär rörlighet: Ett EU-omfattande nätverk av landkorridorer, flygplatser, hamnar och stödtjänster som underlättar smidiga och snabba transporter av trupp och militär utrustning i EU och partnerländerna.

AI, kvantteknik, cyberteknik och telekrigföring: Försvarstillämpningar som bygger på militär AI och kvantdatorteknik. EU-omfattande avancerade elektroniska system som är konstruerade för att a) skydda och säkerställa obehindrad användning av det elektromagnetiska spektrumet för land-, luft-, rymd- och sjöstyrkor och operationer, b) stoppa, störa och hindra motståndare från att använda det elektromagnetiska spektrumet och c) skydda handlingsfriheten i cyberrymden och säkerställa obehindrad tillgång till cyberkapacitet. Både defensiv och offensiv cyberkapacitet behövs för att säkerställa skydd och handlingsfrihet i cyberrymden. Det finns behov av att tillsammans med medlemsstaterna utveckla ett frivilligt stödsystem för offensiv cyberkapacitet som trovärdig avskräckning.

Strategiska stödresurser och skydd av kritisk infrastruktur: Det är bl.a. fråga om strategiska flygtransporter, lufttankning, underrättelser och övervakning, sjölägesbild, användning och skydd av rymdtillgångar och andra säkra kommunikationstillgångar samt militär bränsleinfrastruktur.

Fördelar genom samverkan

Det finns starka skäl för att råda bot på de här förmågebristerna genom samverkan.

I både Niinistö- och Draghi-rapporterna betonas att bristande samarbete har medfört ineffektivitet i utvecklingen av försvarsförmåga och lett till merkostnader för alla medlemsstater. Det har fått till följd att tillfällen har försuttits att ta vara på europeiska skalfördelar för att pressa ned styckepriserna. Medlemsstaternas låga och splittrade försvarsanslag för innovation har en negativ inverkan på ny disruptiv teknik som är avgörande för framtidens försvarsförmåga.

Förmågebrister kan avhjälpas genom förvärv av förmågor för högintensiv krigföring i enlighet med EU:s och Natos kapacitetsprocesser. De flesta projekt på de här områdena har en omfattning, en kostnad och en komplexitet som går utöver medlemsstaternas individuella

förmåga. Samordnade åtgärder med stöd från hela EU:s verktygslåda skulle alltså underlätta kostnadseffektiv upphandling och påskynda en ökning av den europeiska försvarsindustriella kapaciteten, vilket skulle stärka vår teknikbas, bland annat inom innovativ försvarsteknik.

Upphandling i samverkan är det effektivaste sättet att upphandla stora volymer förbrukningsvaror som ammunition, robotar och drönare. Men upphandling i samverkan är också avgörande för mer komplexa projekt, eftersom aggregering av efterfrågan håller nere kostnaderna, sänder tydligare efterfrågesignaler till marknadsaktörerna, förkortar ledtiderna och säkerställer interoperabilitet och utbytbarhet. Sedan 2007 har medlemsstaterna inom Europeiska försvarsbyrån (EDA) enats om ett gemensamt mål om att 35 % av den totala upphandlingen av försvarsmateriel ska göras genom samverkan. Detta mål återspeglas i åtagandena i det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco), som startade 2017.

Medlemsstaterna har tillgång till olika ramar och format för samverkan. Formaten omfattar bland annat särskilt multinationellt samarbete, exempelvis med en nation som huvudansvarig (*lead nation*), och Europeiska försvarsbyrån, Natos stöd- och upphandlingsbyrå och Organisationen för gemensamt försvarssamarbete (Occar). Om medlemsstaterna begär det kan kommissionen också fungera som inköpscentral på medlemsstaternas vägnar.

Militär rörlighet och infrastruktur

Militär rörlighet är en viktig möjliggörande faktor för Europas säkerhet och försvar och vårt stöd till Ukraina. Det ökar medlemsstaternas och de allierades väpnade styrkors förmåga att snabbt flytta trupp och utrustning över hela EU i händelse av konflikter eller intensifierad hybridkrigföring. Detta är ett tecken på vår beredskap och vår avskräckning. En förstärkning av de väpnade styrkornas logistik svarar också mot behovet av att göra vår ekonomi mer sammankopplad och konkurrenskraftig – och det passar perfekt för varor med dubbla användningsområden. Även om betydande framsteg har gjorts de senaste åren finns det fortfarande betydande hinder för att flytta trupp och utrustning inom EU.

Den militära rörligheten hindras av byråkrati, som ofta kräver både ett särskilt diplomatiskt godkännande för militära transporter och efterlevnad av de reguljära administrativa reglerna och förfarandena. Dagens icke-harmoniserade förfaranden, däribland tull, leder ofta till allvarliga förseningar i utfärdandet av gränsöverskridande tillstånd. För att påskynda EU:s oberoende avskräckning och vårt stöd till Ukraina måste EU och medlemsstaterna omedelbart förenkla och rationalisera regler och förfaranden och säkerställa prioriterad tillgång för de väpnade styrkorna till transportanläggningar, transportnät och transportmedel, bl.a. när det gäller sjöfartsskydd.

För sina förflyttningar behöver de väpnade styrkorna tillgång till kritisk transportinfrastruktur som är anpassad till både civilt och militärt bruk. De behöver både tillgång till alla transportslag och flera rutter genom EU och anslutningar till partnerländerna. Därför har EU utpekat fyra prioriterade multimodala korridorer (järnväg, väg, sjöfart och flyg) för militär rörlighet för transporter med kort varsel och storskaliga förflyttningar av trupp och utrustning. De här korridorerna kräver betydande investeringar i närtid för att underlätta förflyttning av trupp och militär utrustning. I dessa fyra prioriterade korridorer har 500 särskilda projekt redan valts ut för uppgradering så snart som möjligt (t.ex. breddning av järnvägstunnlar, förstärkning av väg- och järnvägsbroar och utbyggnad av hamn- och flygplatsterminaler). Säkerhet, underhåll och reparationer av dem måste också garanteras. EU och medlemsstaterna behöver kartlägga

omedelbara och framtida flaskhalsar i energiförsörjningen tillsammans med berörda partner, särskilt Nato.

Militär rörlighet kan också stärkas ytterligare genom ökad tillgång till specialiserade transportresurser med dubbla användningsområden inom alla transportslag. EU kan tillföra ett mervärde genom att underlätta gemensam upphandling, förhandskontraktera resurser och använda enhetliga konstruktionstandards för förmågor med dubbla användningsområden och försvars- och säkerhetsförmågor. Ett starkt samarbete med näringslivet i EU gör det möjligt att öka tillgången på sådana kritiska resurser och upprätthålla en ledande ställning på marknaden för europeiska företag som erbjuder teknik med dubbla användningsområden.

Kommissionen kommer i samråd med utrikesrepresentanten att se över all befintlig EU-lagstiftning som påverkar militär rörlighet, bl.a. strängare regler för ägande och kontroll av sådan kritisk transportinfrastruktur, kartlägga och uppgradera nödvändig kritisk transportinfrastruktur med dubbla användningsområden och överväga lämpliga åtgärder för att undanröja kvarstående hinder och säkra militär tillgång till specialiserade transportresurser. Långsiktiga infrastrukturprojekt med dubbla användningsområden gynnas också av större ekonomisk förutsägbarhet.

EU kommer i år att anta ett gemensamt meddelande om militär rörlighet, med nödvändiga lagstiftningsförslag.

Gränsskydd

Skyddet av alla EU:s land-, luft- och sjögränser är viktigt, i synnerhet när det gäller EU:s östra gräns. Särskilt förtjänar att nämnas projektet för en östgränssköld, som är en insats av ett antal medlemsstater för att möta de växande utmaningarna i den regionen. Den är avsedd att utgöra ett integrerat system för förvaltning av landgränserna som är utformat för att stärka EU:s yttre landgräns mot Ryssland och Belarus mot militära hot och hybridhot. Den ska omfatta en heltäckande blandning av fysiska hinder, infrastrukturutveckling och moderna övervakningssystem.

Försvarsomnibus

Förenkling och harmonisering av lagstiftningen måste inriktas både på regler och förfaranden som är specifika för försvarssektorn och på konsekvenserna för försvarsindustrin av EU:s allmänna politik och bestämmelser som hindrar den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen från att med största möjliga flexibilitet tillgodose dagens ökande behov.

Kommissionen kommer att omedelbart inleda en **strategisk dialog med försvarsindustrin** för att diskutera åtgärder på de här områdena, kartlägga rättsliga hinder och ta itu med försvarsindustrins utmaningar. Här avser kommissionen att bjuda in Europeiska försvarsbyrån och EU:s militära stab att dela med sig av sin sakkunskap, när det är påkallat. Med utgångspunkt i dialogen avser kommissionen att lägga fram ett särskilt omnibusförslag om förenkling av försvarsreglerna senast i juni 2025. Målen är bland annat att

- öka korscertifieringen av försvarsprodukter och underlätta ömsesidigt erkännande av certifiering när det är relevant,

- möjliggöra ett snabbt beviljande av bygglov och miljötillstånd för försvarsindustriella projekt som en prioriterad fråga av allmänt intresse,
- säkerställa snabb och laglig tillgänglighet och användbarhet för alla nödvändiga material och andra insatsvaror i den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basens leveranskedja, särskilt för viktiga användningsområden för vilka lämpliga substitut inte finns tillgängliga,
- undanröja hinder för tillgång till militär personal vid relevanta tidpunkter och platser,
- undanröja hinder som rör tillgång till finansiering, inbegripet ESG-investeringar,
- underlätta utbytet av konfidentiell och känslig information på villkor som säkerställer både enkelhet och säkerhet i hanteringen,
- rationalisera EU:s försvarsindustriprogram för att minska genomförandetiden, förenkla förvaltningen av EU-finansierade projekt och förenkla behandlingen av medlemsstaternas medfinansiering.

Samtidigt kommer EU-direktiven om försvarsupphandling och känslig säkerhetsupphandling och om överföring av försvarsrelaterade produkter inom EU också att förenklas och harmoniseras. På grundval av halvtidsöversynen av Europeiska försvarsfonden bör ett annat mål vara att förenkla och påskynda reglerna och förfarandena.

Strategiska lager och beredskapspooler

EU kan tillsammans med medlemsstaterna stödja inrättandet av strategiska lager och försvarsindustriella beredskapspooler. Programmet för europeisk försvarsindustri (Edip) stöder sådana insatser på tre sätt. För det första genom att stödja industriella åtgärder för utveckling av gränsöverskridande industriella partnerskap och samordna reserver av försvarsrelaterade produkter, komponenter och råvaror. För det andra genom att stödja upphandling för att bygga upp strategiska reserver av relevanta komponenter och råvaror. För det tredje genom att stödja inrättandet av optimalt belägna strategiska reserver (eller försvarsindustriella beredskapspooler) av EU-tillverkade försvarsprodukter.

5. ÖKAT MILITÄRT STÖD TILL UKRAINA (Igelkottstrategin)

Sedan februari 2022 har EU och medlemsstaterna tillhandahållit omkring 50 miljarder euro i militärt stöd till Ukraina, bland annat genom den europeiska fredsfaciliteten. Detta stöd har varit avgörande för att upprätthålla Ukrainas krigsansträngning. Ukrainas motstånd mot Rysslands anfallskrig har varit remarkabelt. Ukrainas försvarsbehov kommer att fortsätta att vara stora långt efter alla kortfristiga eldupphör eller fredsavtal. Ukraina kommer att fortsätta att stå i fronten för det europeiska försvaret och den europeiska säkerheten och är den nya världsordningens centrala krigsskådeplats; landets säkerhet är sammanflätad med Europeiska unionens. EU och dess medlemsstater kommer att behöva stärka Ukrainas försvars- och säkerhetsförmåga genom en igelkottsstrategi, så att landet kan avskräcka från ytterligare attacker och trygga en varaktig fred. Det är därför absolut nödvändigt att EU och medlemsstaterna omgående ökar sitt militära bistånd till Ukraina.

Angreppskriget har också belyst Ukrainas mycket innovativa och blomstrande försvarsindustri med betydande expertis inom sektorer som AI och drönare samt outnyttjad kapacitet på viktiga områden. De unga och dynamiska ukrainska företagens optimistiska attityd och företagarganda kan ge viktiga impulser till Europas konkurrenskraft och till utvecklingen av en förbättrad europeisk försvarsförmåga.

EU:s militära stöd till Ukraina bör inriktas på två prioriteringar som förstärker varandra:

a. Ökat militärt och övrigt stöd från EU till Ukraina

Som en del av långsiktiga säkerhetsgarantier och i överensstämmelse med utrikesrepresentantens initiativ om ökat militärt stöd till Ukraina bör EU och dess medlemsstater göra följande:

- Tillhandahållande av grovkalibrig artilleriammunition med målet på minst 2 miljoner enheter per år. Det finns ett kritiskt närtidskrav på att fullständigt finansiera ammunitionsleveranser till Ukraina under hela 2025, bland annat genom incitament till donationer från lager och genom upphandling. För stabila leveranser krävs ekonomiska åtaganden nu.
- Tillhandahållandet av system, robotar (inklusive precisionsanfall på djupet) och drönare för luftvärn är prioriteringar som Ukraina och medlemsstaterna har gemensamma. Med utgångspunkt i avsiktsförklaringen från november 2024, där 18 medlemsstater bekräftade sin vilja att gemensamt avhjälpa akuta förmågebrister i närtid genom upphandling av markbaserade luftvärnssystem och medel mot obemannade luftfartyg, bör ett luftvärnsinitiativ på två spår inledas med Ukraina, som omfattar kollektiv upphandling och ekonomiskt stöd till Ukraina för påskyndad produktion av motmedel för luftvärnssystem på kort och medellångt håll.
- Drönare är en oumbärlig förmåga för att motverka asymmetrin i militära förmågor på slagfältet. EU och medlemsstaterna bör fortsätta att stödja Ukrainas upphandling av drönare och ytterligare stödja utvecklingen av landets egna produktionskapacitet, bland annat genom samriskföretag mellan europeiska och ukrainska industrier.
- EU:s och medlemsstaternas insatser för att utbilda och utrusta ukrainska brigader och aktivt stödja förnyelse av bataljoner måste befästas och vidareutvecklas så att de blir ett väsentligt inslag i Ukrainas framtida militära förmågeutveckling efter ett eventuellt eldupphör. EUMAM Ukraine kommer att fortsätta att tillhandahålla utbildning förutom de 75 000 personer som utbildats hittills. Särskilt stöd och reservdelar bör också tillhandahållas, så nära insatserna som möjligt, för underhåll, reparation och renovation av stridsskadad utrustning, och militär utrustning som sänds till Ukraina bör vara bättre anpassad till verkligheten på fältet. Det finns dessutom betydande fördelar för de europeiska trupperna i och med att de kan dra lärdom av de ukrainska styrkornas erfarenheter vid fronten.
- Direkt stöd till Ukrainas försvarsindustri är det mest ändamålsenliga och kostnadseffektiva sättet att stödja Ukrainas militära ansträngningar, särskilt genom direkta beställningar till den ukrainska försvarsindustrin från medlemsstaterna för donation till Ukraina. Den ukrainska försvarsindustrins produktionskapacitet tros 2025 uppgå till uppskattningsvis 35 miljarder euro. För detta ändamål kan Ukraina använda EU-lån som ingår i det G7-ledda initiativet ERA (*Extraordinary Revenue Acceleration*). Kommissionen kommer att vidta alla nödvändiga åtgärder för att tidigarelägga finansiering i detta instrument, liksom i Ukrainafaciliteten, för att maximera Ukrainas makroekonomiska manöverutrymme. Tidigareläggningen av ERA gör det möjligt för Ukraina att öka utgifterna för militära behov

och prioritera upphandling från ukrainska och andra europeiska försvarsindustrier. Dessutom gör det nya instrumentet Säkerhetsaktion för Europa (Safe) det möjligt för den ukrainska försvarsindustrin att delta i gemensamma upphandlingar på samma villkor som industrin i EU.

- Ökad militär rörlighet behövs för smidigare leveranser av militärt bistånd. EU:s korridorer för militär rörlighet bör sträcka sig in i Ukraina, vilket skulle öka interoperabiliteten och fungera som en ytterligare säkerhetsgaranti för att avskräcka från framtida angrepp.
- Förbättrad tillgång till EU:s rymdtillgångar och rymdtjänster kan fungera som en viktig möjliggörande faktor för att stärka Ukrainas försvarsförmåga. EU bör gå vidare med Ukrainas ansökan om att delta i EU:s rymdprogram, inbegripet tillgång till rymdbaserade statliga tjänster inom positionsbestämning, navigering, tidsbestämning, kommunikationer och jordobservation. EU bör också finansiera Ukrainas tillgång till tjänster som kan tillhandahållas av EU-baserade kommersiella leverantörer, inbegripet startup-företag och expanderande företag, till stöd för och på begäran av den ukrainska försvarsmakten. Detta hjälper Ukraina att stärka sin resiliens genom diversifiering av tillhandahållare av rymdbaserade tjänster. Dessutom bör EU och medlemsstaterna driva ett nära samarbete med Ukraina om skydd av strategiska resurser (t.ex. cyberhot riktade mot rymdresurser) och bjuda in Ukraina att delta i EU:s centrum för analys av rymdinformation (ISAC).

Samordningsfunktionen vid EU:s militärstab bidrar redan nu till samordningen av medlemsstaternas militära stöd till Ukraina, tillsammans med kontaktgruppen för Ukrainas försvar och Natos säkerhetsstöd och säkerhetsutbildning för Ukraina. För att stärka det arbetet och utöka det genom ökat industriellt samarbete mellan den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen och Ukrainas försvarsindustri avser EU att föreslå att Ukraina inrättar en övergripande arbetsgrupp.

b. Associera Ukraina till EU-initiativ för utveckling av försvarsförmåga och integrera försvarsindustrierna med varandra

De senaste tre åren har lett till att Ukraina snabbt utvecklat sin militära förmåga. Ukraina använder i dag sina erfarenheter från fronten för att hela tiden anpassa och uppgradera utrustningen, vilket innebär att Ukraina har blivit världens ledande laboratorium för försvars- och teknikinnovation. Ett närmare samarbete mellan den ukrainska och den europeiska försvarsindustrin låter kunskap direktöverföras om hur man bäst använder innovation för att uppnå militär överlägsenhet på slagfältet, bland annat när det gäller att snabbt bygga ut produktionen och uppdatera befintliga förmågor.

Den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen fortsätter dock att gå i bräschen för utvecklingen av mer avancerade storskaliga försvarssystem och försvarstekniker. Att integrera Ukrainas försvarsindustri med den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen hjälper den att expandera, modernisera, konsolidera och tillhandahålla kostnadseffektiva försvarsprodukter på den globala marknaden.

Ett snabbt antagande av förslaget till förordning om programmet för europeisk försvarsindustri har därför högsta prioritet. När förslaget väl har antagits banar det väg för Ukrainas integrering på den europeiska försvarsmarknaden genom ett särskilt stödinstrument för Ukraina och genom att öppna programmet för Ukrainas deltagande – i överensstämmelse med vad som nu föreslås för Safe, enligt formerna för det instrumentet. Här kan EU:s kontor för försvarsinnovation i Kiev byggas ut för att utöka det försvarsindustriella samarbetet, vilket gör det möjligt för EU att stödja och dra nytta av Ukrainas krigserfarenhet och ytterligare stimulera EU-företagens

direktinvesteringar på den ukrainska försvarsmarknaden. Dessutom rekommenderar kommissionen och utrikesrepresentanten medlemsstaterna att ge Europeiska försvarsbyrån i uppdrag att utöka Ukrainas deltagande i dess verksamhet, inbegripet EU:s knutpunkt för försvarsinnovation. Ukrainas deltagande i projekt inom det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco) och i samarbeten som bygger på den samordnade årliga försvarsöversikten (Card) bör också uppmuntras.

Den resulterande samverkan mellan personal och samarbetet mellan EU, medlemsstaterna och Ukraina gör det möjligt för Ukraina att förmedla en del av sina erfarenheter av högintensiv krigföring till EU. Erfarenheterna kan i sin tur ligga till grund för och stödja medlemsstaternas kartläggning av framtida försvarsbehov.

6. EN STARK OCH INNOVATIV FÖRSVARSSINDUSTRI I EUROPA

Den europeiska försvarsindustrin är en förutsättning för försvarsberedskap och trovärdig avskräckning. Även om flera av EU:s försvarsföretag är globalt konkurrenskraftiga, dras EU:s försvarsindustriella bas fortfarande med strukturella svagheter. För närvarande kan den europeiska försvarsindustrin inte producera försvarssystem och försvarsutrustning i de volymer och med den hastighet som medlemsstaterna behöver. Den är fortfarande för splittrad, med dominerande nationella aktörer som främst vänder sig till sina hemmamarknader. Den har också lidit av underinvesteringar och det finns ett behov av att öka våra investeringar i och inköp från EU:s industri. För att hjälpa försvarsindustrin att övervinna dessa svagheter ska översynen av EU-direktivet om försvarsupphandling och känslig säkerhetsupphandling, som planeras till 2026, ta hänsyn till rekommendationen i konkurrenskraftskompassen om företräde för europeiska företag.

Investeringar i EU:s försvarsberedskap är inte bara en garanti för morgondagens fred, utan lägger också grunden för en konkurrenskraftig europeisk tillverkningsindustri. Befintliga värdekedjor och tillverkningskapacitet i våra traditionella industrier – fordonsindustri, stål, aluminium och kemikalier – kan hitta nya möjligheter med nya användningsområden och leverera till en växande försvarsindustriell bas, medan nya ekosystem och värdekedjor för spetsteknik – som AI och avancerad elektronik – kan bidra till både civila och militära tillämpningar.

Genom riktade politiska insatser bör EU stödja den europeiska försvarsindustrin på sex strategiska sätt: a) Stödja, stärka och främja industriell kapacitet i hela EU. b) Trygga försörjningen av kritiska insatsvaror för industrin och minska beroendeförhållandena. c) Bygga upp en verklig EU-omfattande marknad för försvarsutrustning. d) Förenkla befintliga regler och minska byråkratin. e) Främja forskning och utveckling för att stimulera innovation. f) Behålla, attrahera och utveckla talanger, och stärka kompetensen och kunnandet i försvarssektorn.

Aggregerad efterfrågan för ökad försvarsindustriell produktionskapacitet

En massiv expansion av den europeiska försvarsindustriella produktionskapaciteten är en förutsättning för att medlemsstaterna ska kunna förvärva de kritiska förmågor som de för närvarande saknar. Förutom att lösa problem i leveranskedjan och avhjälpa logistiska flaskhalsar förutsätter en ökning av produktionskapaciteten att företagen har en stadig ström av pålitliga, fleråriga order för att leda investeringarna till fler produktionslinjer.

Långsiktiga order är det bästa sättet att öka förutsägbarheten för den europeiska försvarsindustrin och tillhandahålla de nödvändiga långsiktiga investeringssignalerna, vilket visats av instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling (Edirpa). För att stödja de här behoven kan för det första EU främja en mer systematisk aggregering av medlemsstaternas efterfrågan genom Europeiska försvarsbyrån för att förbereda och strukturera gemensam upphandling i stor skala och på grundval av fleråriga kontrakt som stöds av EU-instrument. För det andra kan kommissionen och Europeiska försvarsbyrån i samarbete med medlemsstaterna stärka dialogen med industrin för att skapa förutsägbarhet och bättre förutse dess samlade behov, vilket skulle göra det möjligt för alla industriella aktörer att delta i resultatplanering som bidrar till att tillgodose de övergripande behoven. Detta dynamiska utbyte av information om framtida efterfrågan och ökad produktion skulle också i sin tur låta EU bättre utforma stödåtgärder för att uppmuntra gemensam upphandling och industriell expansion.

Dessutom är tillgången till europeisk försvarsutrustning i rätt tid och volym en förutsättning för ökad säkerhet, minskat beroende och ökad konkurrenskraft för den europeiska försvarsindustriella basen. I linje med förslaget om programmet för europeisk försvarsindustri har EU för avsikt att inleda ett pilotprojekt för att gradvis bygga upp en europeisk militär försäljningsmekanism som ska öka tillgången och minska leveranstiderna för försvarsprodukter från Europa.

Minska beroendet och trygga försörjningen

Att stärka resiliensen i EU:s försvarsvärdekedjor är också avgörande för försvarsberedskapen. Kommissionen har inrättat observationsgruppen för kritisk teknik för rymd- och försvarsvärdekedjor för att bygga upp kunskapen om kritiska faktorer i de här kedjorna, övervaka dem systematiskt och ta fram teknikfärdplaner på området

På försvarsområdet är det helt avgörande att industrin har tillgång till kritiska insatsvaror. Om EU:s marknad förlitar sig på bara en eller en handfull leverantörer av viktiga produkter, tjänster eller andra insatsvaror bör EU:s politik och investeringar stärka den europeiska ekonomiska säkerheten och minimera risken för ekonomiskt tvång eller för att beroenden används som vapen. Genom den strategiska dialogen med den europeiska försvarsindustrin avser därför kommissionen att med stöd av Europeiska försvarsbyrån sträva efter att kartlägga de kritiska råvaror och viktiga komponenter (t.ex. chipp) som är mest kritiska och möjliga åtgärder för att diversifiera försörjningskällorna med stöd från EU.

Parallellt med detta kommer den planerade plattformen för gemensamma inköp av kritiska råvaror att bidra till en kostnadseffektiv och trygg försörjning. EU kommer också att stödja utvecklingen av inhemska teknikalternativ, komponenter och processer som EU behöver ha herraväldet över (t.ex. genom projekt i Europeiska försvarsfonden eller ramar för varor med dubbla användningsområden). EU kan vid behov sträva efter och främja tekniköverföring för att dra nytta av den senaste tekniken och forskningen, och inleda en långsiktig satsning på att åtgärda problemet med restriktioner för teknik från tredjeländer.

En verklig EU-omfattande marknad för försvarsutrustning, förenklade och harmoniserade regler

Som framgår av Letta-rapporten har argumenten för en EU-omfattande marknad för försvarsutrustning blivit mycket starkare och mycket mer akuta. Jämfört med för tio år sedan köper medlemsstaterna upp till fyra gånger mer utrustning, ofta från leverantörer utanför EU.

Det finns dock ingen europeisk nationell försvarsmarknad med den storlek som krävs för att den europeiska försvarsindustrin ska kunna expandera tillräckligt mycket.

Medlemsstaterna måste fullt ut kunna förlita sig på den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen och de europeiska försvarsleveranskedjorna, särskilt i ofredsår. Detta innebär garanterad tillgång till försvarsrelaterade produkter, komponenter och reservdelar genom ett heltäckande system för försörjningstrygghet.

En verkligt fungerande EU-omfattande marknad för försvarsutrustning skulle vara en av världens största inhemska försvarsmarknader. En sådan marknad skulle bidra till viktiga mål som global konkurrenskraft, beredskap och en mer storskalig industri. Företag i den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen kan ha större försvarsindustriell omfattning i hela EU, även i de medlemsstater som ligger nära det mest akuta säkerhetshotet. Det skulle också öka marknadsmöjligheterna i medlemsstaterna genom gränsöverskridande industrisamarbeten, fusioner och förvärv eller startup-företag, vilket skulle leda till fler EU-tillverkade försvarsprodukter.

Förenkling och harmonisering av lagstiftningen måste inriktas på regler och förfaranden för försvarsupphandling, överföring av försvarsrelaterade produkter inom EU, ömsesidigt erkännande av nationella tillstånd samt tillståndsgivning. Dessutom behöver konsekvenserna för försvarsindustrin av de delar av EU:s politik och bestämmelser som inte specifikt rör försvaret ses över.

Omvandling av försvaret genom disruptiv innovation

Vissa former av teknik har potential till militärt övertag, vilket är en viktig framgångsfaktor som snarast måste stärkas på europeisk nivå. Ny teknik förändrar i grunden krigföringens karaktär på flera områden. AI, moln- och kvantdatorteknik, avancerad och säker konnektivitet, autonoma system och alternativa energikällor kan i grunden förändra traditionella metoder för krigföring. Innovationer inom drönarteknik styr redan hur striderna utkämpas, robotteknikens roll ser ut att växa och autonoma markfordon går i bräsch i stridens inledningsskede. Dessa maskiner, som klarar spaning, frontalangrepp och logistiktjänst, påverkar slagfältet redan nu. AI-styrda militära robotar befinner sig fortfarande i ett tidigt utvecklingsskede, och det finns stora möjligheter för Europa att ta ledningen inom robotvapen och den programvara som behövs för att köra dem. Tillfället ser dock ut att bli kortvarigt, eftersom strategiska konkurrenter och rivaler storsatsar på dessa områden, liksom i nya tekniskt komplexa segment som hypersoniska missiler, riktad energi-vapen och krigföring på havsbotten och i rymden.

Medlemsstaterna behöver den europeiska försvarsindustrin för att kunna konstruera, utveckla, tillverka och leverera dessa produkter och denna teknik snabbare och i stor skala. Mot bakgrund av de kraftigt ökade försvarsanslagen måste en större andel investeras i forskning, utveckling och teknik på försvarsområdet, så att insatserna och resurserna koncentreras till gemensamma europeiska projekt. EU bör stödja utvecklingen av nya och innovativa industriprocesser såsom distribuerad konstruktion och tillverkning, additiv tillverkning och AI-användning. För det ändamålet kan EU:s system för försvarsinnovation (Eudis) och knutpunkten för europeisk försvarsinnovation (Hedi) kunna utnyttjas. Eudis, som utvecklats inom Europeiska försvarsfonden och har en budget på 2 miljarder euro, erbjuder bland annat innovationsstödande tjänster för enskilda enheter genom matchning med investerare, partner och slutanvändare, och stöder innovativ testning och validering av produkter och teknik. Med ökade anslag kan Europeiska försvarsbyrån kunna använda Hedi för att genomföra samtidiga experimentkampanjer för att snabbt stimulera de mest innovativa lösningarna och integrera

dem i befintliga eller nya förmågor genom snabbare utveckling. Samtidigt finansierar kommissionen Europeiska investeringsfondens egetkapitalinstrument på försvarsområdet, som stöder riskkapitalfonder för investeringar i europeiska företag som utvecklar innovativ försvarsteknik med potential för dubbla användningsområden.

Inom deep tech är rågången mellan civilt och militärt oklar. Därför kan innovativa civila startup-företag och relevanta resultat från forskning och innovation spela en avgörande roll i utvecklingen av banbrytande lösningar som avsevärt kan förbättra den militära kapaciteten och den operativa beredskapen. Även om Europa är världsledande inom teknik har detta ännu inte omsatts i förmågan att ta vara på teknikens hela potential att vinna militär överlägsenhet. Det är därför angeläget för EU att mobilisera sin totala innovationskapacitet och styra betydande investeringar till att återfå försprånget och förhindra teknikberoenden.

EU kommer att lägga fram en europeisk teknisk färdplan för försvarsmateriel som ska mobilisera investeringar i avancerad teknisk kapacitet med dubbla användningsområden på EU-nivå, nationell nivå och privat nivå. Inledningsvis kommer EU att fokusera på AI och kvantteknik. Kommissionen kommer också att se till att Europeiska innovationsrådet och den planerade fonden TechEU Scale-up investerar i teknik med dubbla användningsområden.

Små och medelstora företag är flexibla aktörer som spelar en allt viktigare roll som leverantörer av disruptiv teknik och innovation på försvarsområdet. Kommissionen har därför vidtagit åtgärder för att stödja ett mer aktivt bidrag från små och medelstora företag till EU:s FoU på försvarsområdet, särskilt genom att utlysa riktade ansökningsomgångar inom ramen för Europeiska försvarsfonden som vänder sig mot små och medelstora företag och samtidigt uppmuntra dem att delta i alla andra projekt. Gränsöverskridande samarbete som inbegriper små och medelstora företag är ett av tilldelningskriterierna för Europeiska försvarsfondens program och ekonomiska bonusar delas ut baserat på de små och medelstora företagens nivå av delaktighet i utvecklingsåtgärder. Under Europeiska försvarsbyråns ansökningsomgångar 2023 stod små och medelstora företag för omkring 50 % av det totala antalet deltagare, och begärde 30 % av det totala begärda bidragsbeloppet. För perioden 2023–2027 beräknas Europeiska försvarsfonden finansiera små och medelstora företag med upp till 840 miljoner euro. Dessutom möjliggör Edip en ny fond för snabbare omvandling av försvarsleveranskedjorna (Fast). Detta nya finansieringsinstrument kan dryga ut den budget som anslagits till initiativet genom Edip i form av lån eller kapitalinvesteringar.

EU måste mobilisera sin övergripande innovationskapacitet och styra betydande investeringar för att återta sitt försprång, undvika fler teknikberoenden och dra nytta av spridningseffekter till andra sektorer av ekonomin. I Europa finns redan en hel del nya innovativa försvarstekniska aktörer. För att påskynda framväxten av europeiska aktörer inom försvarsteknik behöver regelverket gynna risktagande mer. Kommissionen kommer att intensifiera dialogen med nya försvarsaktörer och privata investerare för att föreslå åtgärder för förenkling av lagstiftningen samt bättre tillgång till riskkapital och affärsmöjligheter.

Kompetens och talanger för innovation

För att avhjälpa förmågebristerna måste man täcka hela cykeln för förmågeutveckling i försvarssektorn, från forskning till inköp till drift och underhåll. För att detta upplägg ska lyckas måste det finnas teknisk kompetens och innovativa talanger i försvarsindustrin, vilket inbegriper aktörer i leveranskedjan från små och medelstora företag till huvudentreprenörer. Även om den europeiska försvarssektorn har kompetent och specialiserad personal kräver en storskalig försvarsindustri att industrin attraherar, utbildar, anställer, vidareutbildar och

omskolar betydligt fler talanger, bl.a. tekniker, ingenjörer och specialiserade experter. Kompetensunionen omfattar en kompetensgaranti för att arbetstagare i sektorer under omstrukturering eller som riskerar arbetslöshet ska kunna gå över till andra sektorer, exempelvis försvarsindustrin. Avancerad kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik är avgörande för att utveckla nästa generations förmågor, vilket också betonas i kompetensunionen, särskilt på säkerhets- och försvarsområdet.

Teknikens snabba och komplexa utveckling skapar möjligheter för nya typer av jobb och kräver kompetenshöjning. Försvarsindustrins anställda kommer att behöva behandla, utnyttja och sprida data på ett effektivt sätt och utnyttja ny teknik på nya områden som autonoma system, cybersäkerhetssystem, intelligenta informationssystem och högpresterande datorsystem. Den europeiska försvarsindustrin behöver tävla med andra branscher om liknande kompetens, samtidigt som expansionen av den skapar möjligheter till omskolning och kompetenshöjning för uppsagda i andra branscher.

7. KRAFTIGT ÖKADE FÖRSVARSGIFTER

Medlemsstaternas försvarsgifter har ökat med över 31 % sedan 2021, och uppgick 2024 till 1,9 % av EU:s sammanlagda BNP eller 326 miljarder euro. Närmare bestämt uppgick försvarsinvesteringarna 2024 till rekordstora 102 miljarder euro, nästan dubbelt så mycket som 2021. De sammanlagda europeiska försvarsgifterna är dock fortfarande mycket lägre än USA:s och, mer oroande, lägre än Rysslands och Kinas. Återuppbyggnaden av det europeiska försvaret förutsätter omfattande, både offentliga och privata investeringar under en längre tid.

I planen ReArm Europe utpekar kommissionen fem pelare för att snabbt och kraftigt öka de europeiska försvarsanslagen.

De fem pelarna ska bidra till att tillgodose de mest akuta behoven och mildra konsekvenserna av tidigare underinvesteringar.

1) Ett nytt särskilt finansieringsinstrument till stöd för medlemsstaternas försvarsinvesteringar

Eftersom det brådskar föreslår kommissionen en ny EU-förordning med stöd av artikel 122 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för att förse medlemsstaterna med lån med uppbackning av EU:s budget. Med upp till 150 miljarder euro ska instrumentet Säkerhetsaktion för Europa (Safe) starkt understödja en betydande ökning av medlemsstaternas investeringar i Europas försvarskapacitet i dag och under det här årtiondet.

Safe ska stödja den europeiska försvarsindustrin genom gemensamma upphandlingar som omfattar minst två stater, varav den ena ska vara en medlemsstat som får ekonomiskt stöd från Safe och den andra kan vara en annan medlemsstat, en Eftastat, en EES-stat eller Ukraina. Dessa gemensamma upphandlingar kan omfatta de prioriterade resurser och möjliggörande faktorer som fastställdes vid Europeiska rådets extra möte den 6 mars 2025. De enklaste, mest brådskande förmågorna, t.ex. ammunition och militär rörlighet, omfattas av samma villkor för stödberättigande som i Edirpa. Mer komplexa och högteknologiska system, som AI och luftvärn, omfattas av strängare villkor som inspirerats av diskussionerna om Edip, med tanke på de högre kraven på strategiskt oberoende.

Anslagen är tillgängliga för alla medlemsstater. De kommer att vara efterfrågebaserade och ska bygga på nationella försvarsindustriplaner. När planerna väl är godkända och låneavtalet har undertecknats kommer förfinansiering att göras tillgänglig.

Instrumentet innehåller bestämmelser för att ytterligare stimulera och underlätta gemensam upphandling, bl.a. möjligheten att öppna befintliga ramavtal och kontrakt för nya partner och momsbefrielse för inköp som finansieras av Safe. Dessutom främjas användningen av gemensamma standarder.

Andra partnerländers enheter och produkter kan komma i fråga för gemensamma upphandlingar, förutsatt att det finns ett avtal med unionen om ekonomiska villkor och försörjningstrygghet.

2) Samordnad aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul

Kommissionen föreslår i meddelandet *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten* att den nationella undantagsklausulen ska aktiveras samordnat av alla medlemsstater för att frigöra ytterligare flexibilitet för högre försvarsanslag.

Den här flexibiliteten möjliggör en avvikelse från den överenskomna utgiftsbanan som motsvarar ökningen av försvarsutgifterna (inklusive investeringar och löpande utgifter) sedan 2021. En period på fyra år (som kan förlängas) övervägs. Tack vare den här flexibiliteten kan medlemsstaterna anslå ytterligare medel till försvaret på upp till 1,5 % av BNP. Enligt prognoser om gradvis utnyttjande kan försvarsinvesteringarna nå upp till minst 800 miljarder euro under de kommande fyra åren, vari ingår anslag på 150 miljarder euro från Safe, som automatiskt räknas in under de nationella undantagsklausulerna.

3) Göra befintliga EU-instrument mer flexibla för större försvarsinvesteringar

I närtid kan EU göra mer för att med EU-budgeten stödja det akuta behovet av att öka de europeiska försvarsinvesteringarna.

Sammanhållningspolitiken bidrar redan i dag till försvars- och säkerhetsförmågan. Genom den finansieras säkerhets- och försvarsrelaterade investeringar som bidrar till regional utveckling, eftersom försvarsindustrin ofta skapar forskning och utveckling och industriella ekosystem som gynnar Europas regioner och samhällen.

Nationella, regionala och lokala myndigheter kan frivilligt använda halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken för att inom sina nuvarande program anslå medel till nya prioriteringar, däribland förstärkt försvars- och säkerhetsförmåga.

I samband med halvtidsöversynen av programmen för 2021–2027 kommer kommissionen nästa vecka att lägga fram ett åtgärds paket med flexibilitet och incitament för detta ändamål.

Utvecklingen av en stark och resilient europeisk försvarsindustri stöder den europeiska konkurrenskraften och främjar regional utveckling och ekonomisk tillväxt.

4) Bidrag från Europeiska investeringsbanken

Europeiska investeringsbanken (EIB) har en tydlig och avgörande roll att spela i finansieringen av det europeiska försvaret. EIB-gruppens handlingsplan för säkerhet och försvar var ett viktigt första steg och planen för genomföras snabbare.

Dessutom har EIB för avsikt att vidta ändringar för att ytterligare bredda sin försvarsrelaterade finansiering. EIB avser att fördubbla sina årliga investeringar till 2 miljarder euro i projekt som drönare, rymdteknik, cybersäkerhet, kvantteknik, militära anläggningar samt civilskydd. EIB föreslår en ytterligare anpassning av gruppens kriterier för att komma i fråga för finansiering så att uteslutna verksamheter definieras mer precist och begränsas så mycket som möjligt så att de är anpassade till EU:s nya politiska prioriteringar. Slutligen tänker EIB föreslå en översyn av sin operativa ram och ersätta det tillfälliga strategiska europeiska säkerhetsinitiativet med ett särskilt övergripande offentligpolitiskt mål för att bidra till Europas fred och säkerhet, med en ambitiös finansierings- och kapitaltilldelning. Detta är ytterligare några steg i rätt riktning.

5) Mobilisering av privat kapital

Det är absolut nödvändigt att öka de offentliga försvarsinvesteringarna, men det räcker inte. Europeiska företag, däribland små och medelstora företag och midcap-företag, måste få bättre tillgång till kapital, exempelvis i form av garantiinstrument för att minska riskerna med investeringar, så att de kan utnyttja sina lösningar i industriell skala och driva på den industriella expansion som Europa behöver.

Finanssektorn visar ett växande intresse för försvaret. Försvarssektorn är dock fortfarande en underförsörjd marknad på grund av begränsningar i de offentliga och privata finansinstitutens investeringspolicyer. Tillgången till finansiering är fortfarande ett allvarligt problem för 44 % av de små och medelstora företagen på försvarsområdet, vilket är mycket högre än för civila små och medelstora företag. De har färre möjligheter än företagen i USA och Storbritannien, och amerikanska investerare står för 60 % av den totala volymen.

Spar- och investeringsunionen bör bidra till att kanalisera ytterligare privata investeringar till EU:s prioriteringar, däribland försvarssektorn. Enbart spar- och investeringsunionen kan attrahera hundratals miljarder ytterligare investeringar per år i den europeiska ekonomin, vilket skulle stärka dess konkurrenskraft. Därför lägger kommissionen fram ett meddelande om en spar- och investeringsunion.

EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar hindrar inte att medel styrs till försvarssektorn. Både finans- och försvarssektorn skulle dock tjäna på ytterligare förtydliganden om tillämpningen av förordningen. Kommissionen kommer att tillhandahålla de nödvändiga förtydligandena under översynen av förordningen om förhållandet mellan försvaret och investeringsmålen i hållbarhetsreglerna.

6) Ekonomisk förutsägbarhet

Kommissionen kommer att fortsätta att överväga ytterligare finansieringskällor för försvaret på EU-nivå och ytterligare metoder och alternativ för att avsevärt öka finansieringen av det europeiska försvaret och stärka den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen.

Om medlemsstaternas efterfrågan på lån med stöd av EU:s budget inom Safe skulle överstiga tillgången, avser kommissionen att fortsätta att överväga innovativa instrument, t.ex. inom Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM).

Med tanke på att det är brådskande och prioriterat för Europa att återuppbygga sitt försvar, med stöd av en konkurrenskraftig försvarsindustriell bas, bör nästa fleråriga budgetram tillhandahålla en övergripande och robust ram till stöd för EU:s försvar.

Budgetramen bör stödja fler och bättre gemensamma investeringar, bland annat i leden forskning, utveckling av komplexa system, saluföring och upphandling, i syfte att öka Europas tekniska oberoende.

8. ÖKAD SÄKERHET GENOM PARTNERSKAP

Säkerhetsutmaningar har ofta globala konsekvenser och kräver internationellt samarbete. Rysslands fullskaliga krig mot Ukraina har omfattande konsekvenser utanför Europa. Hybridhot och cyberattacker följer inte nationsgränserna. Det gör inte heller säkerhet i rymden eller till havs. EU måste därför ha ett nära samarbete med internationella organisationer och partnerländer för att möta dessa hot verkningsfullt.

Samarbete med partner är också avgörande för att ta itu med det europeiska försvarets och den europeiska försvarsindustrins utmaningar, bl.a. för att diversifiera leverantörerna och minska beroendena. EU:s breda partnerskap för fred, säkerhet och försvar är en viktig källa till styrka och resiliens. EU står fast vid sitt åtagande att främja internationellt samarbete och stärka verkningsfull multilateralism på alla nivåer. Vi kommer att ytterligare utvidga och förbättra våra skraddarsydda partnerskap med bilaterala, regionala och multilaterala partner i hela världen på ett ömsesidigt fördelaktigt sätt för att ta itu med en rad olika säkerhetsutmaningar, bland annat inom förmågutveckling och innovation.

EU kommer att främja en öppen arkitektur i kombination med variabel geometri som gör det möjligt för likasinnade partner att delta i samarbetsprojekt och initiativ på försvarsområdet, exempelvis projekt inom det permanenta strukturerade samarbetet, som kommer att uppmuntras på specialanpassade sätt. Detta kommer att bidra till att minska alltför stora beroenden i de fall där det bara finns en eller en handfull leverantörer av centrala produkter, tjänster eller andra insatsvaror, och förbättra den europeiska ekonomiska säkerheten och utveckla och främja den europeiska försvarsförmågan och konkurrenskraften på EU:s marknad för försvarsutrustning.

Nato förblir hörnstenen i dess medlemmars kollektiva försvar i Europa. Samarbetet mellan EU och Nato är oundgängligt för utvecklingen av EU:s säkerhets- och försvarsverksamhet. EU:s unika verktyg för reglering och finansieringsinstrument hjälper de 23 EU-länderna i Nato att nå sina kapacitetsmål.

Starka transatlantiska band är fortfarande avgörande för Europas försvar. **USA** kräver att Europa tar större ansvar för sitt eget försvar. Dessa ansträngningar ska fortsätta att bygga vidare på den djupa och omfattande transatlantiska försörjningskedjan, som bör vara till ömsesidig nytta. Den bilaterala dialogen om säkerhet och försvar kan utökas för att ytterligare stärka samarbetet på områden som cybersäkerhet, sjöfartsskydd och rymdteknik, diskutera upphandling och ta upp alla andra frågor av gemensamt intresse.

Förenade kungariket är en viktig europeisk allierad med vilken säkerhets- och försvarssamarbetet bör stärkas i ömsesidigt intresse, med början i ett potentiellt säkerhets- och försvarspartnerskap. Med utgångspunkt i de solida avtal som redan finns kan det bilaterala säkerhets- och försvarssamarbetet utvidgas till att exempelvis omfatta extern krishantering och försvarsindustripolitik.

Norge är en fullvärdig partner i EU:s försvarsprogram genom sitt bidrag till EU:s budget. Det nyligen inledda säkerhets- och försvarspartnerskapet utgör en övergripande och strukturerad politisk ram för att stärka ytterligare dialog och samarbete.

Vårt samarbete med **Kanada** har intensifierats och bör stärkas ytterligare, bland annat för att stärka den transatlantiska säkerheten. Den bilaterala säkerhets- och försvarsdialogen samt det kommande säkerhets- och försvarspartnerskapet utgör grunden för ökat säkerhets- och försvarssamarbete om exempelvis initiativ för att öka försvarsindustrins produktion.

EU bör fortsätta sitt ömsesidigt fördelaktiga engagemang och samarbete på säkerhets- och försvarsområdet med alla likasinnade **europiska länder, utvidgningsländer och grannländer** (däribland Albanien, Island, Montenegro, Moldavien, Nordmakedonien och Schweiz) för att främja fred, säkerhet och stabilitet i och utanför vår världsdel.

Turkiet är kandidat för anslutning till EU och sedan länge en partner inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. EU kommer att fortsätta att engagera sig konstruktivt för att utveckla ett ömsesidigt fördelaktigt partnerskap på alla områden av gemensamt intresse på grundval av ett motsvarande åtagande från Turkiets sida att gå vidare på vägen mot samarbete i alla frågor av betydelse för EU, i enlighet med Europeiska rådets slutsatser från april 2024.

EU bör också undersöka möjligheterna till försvarsindustriellt samarbete med **partner kring Indiska oceanen och Stilla havet**, särskilt Japan och Sydkorea, med vilka säkerhets- och försvarspartnerskap ingicks i november i fjol, samt Australien och Nya Zeeland.

Säkerhets- och försvarssamarbetet med **Indien** har utvecklats de senaste åren, bland annat genom regelbundna säkerhets- och försvarssamarbete. EU och Indien kommer att ytterligare överväga ett säkerhets- och försvarspartnerskap. EU står fast vid sitt åtagande att upprätthålla fred och säkerhet i Indiska oceanen och Stilla havet, inbegripet sjöfartsskydd och genom åtgärder mot traditionella och icke-traditionella säkerhetshot, samt skydd av farleder till havs och upprätthållande av friheten till sjöfart.

9. NÄSTA STEG FÖR DET EUROPEISKA FÖRSVARET

Det geopolitiska läget och hotbilden mot Europa förändras dramatiskt och rekordsnabbt. Sedan toppmötet i Versailles i mars 2022 har medlemsstaterna enats om de behöver ta större ansvar för försvaret. Flera steg har redan tagits mot ett intensivare försvarssamarbete. De allt värre hoten mot Europa kräver dock att EU står fast och enigt och agerar med beslutsamhet, ambition och snabbhet.

I den här vitboken finns en övergripande plan för att återupprusta Europa och bygga upp försvaret mot dessa hot, särskilt i närtid:

- Medlemsstaterna uppmanas att begära att den nationella undantagsklausulen aktiveras senast i slutet av april.
- Rådet uppmanas att snarast anta förslaget till förordning om säkerhetsaktion för Europa (Safe).
- Parlamentet och rådet uppmanas att anta programmet för europeisk försvarsindustri (Edip) före sommaren, inbegripet instrumentet för stöd till Ukraina.

- Parlamentet och rådet uppmanas att så snart som möjligt behandla de ändringar av Europeiska regionala utvecklingsfonden som kommer att läggas fram i slutet av mars 2025. Efter halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken kommer nationella, regionala och lokala myndigheter att frivilligt kunna anslå medel inom sina nuvarande program till nya prioriteringar, och där ingår förstärkning av försvars- och säkerhetsförmågan.
- Medlemsstaterna uppmanas att snabbt expandera den gemensamma försvarsupphandlingen i enlighet med målet på minst 40 % i strategin för den europeiska försvarsindustrin (EDIS), bland annat under Safe-instrumentets egid.
- Medlemsstaterna uppmanas att snabbt enas om ett ambitiöst nytt militärt stödinitiativ för Ukraina, inbegripet artilleriammunition, luftförsvar och utbildning och utrustning.
- Kommissionen kommer att främja integrationen av Ukrainas försvarsindustri med den inre marknaden, stödja utökningen av korridorer för militär rörlighet till Ukraina och överväga Ukrainas tillgång till EU:s rymdbaserade statliga tjänster.
- Kommissionen uppmanar Europeiska investeringsbankens råd att snarast öka stödet till den europeiska försvarsindustrin, särskilt genom att ytterligare begränsa förteckningen över uteslutna verksamheter och öka volymen på tillgänglig finansiering.
- Kommissionen kommer att omedelbart inleda en strategisk dialog med försvarsindustrin och vid behov även anlita sakkunskap från Europeiska försvarsbyrån och EU:s militära stab.
- Kommissionen kommer senast i juni 2025 att lägga fram ett omnibusförenklingsförslag för försvaret.
- EU kommer under 2025 att lägga fram en europeisk teknisk färdplan för försvarsmateriel som ska mobilisera investeringar i avancerad teknisk kapacitet med dubbla användningsområden.
- Kommissionen och utrikesrepresentanten kommer före slutet av 2025 att anta ett gemensamt meddelande om militär rörlighet, åtföljt av nödvändiga lagförslag.

EU är och förblir ett fredsprojekt. EU måste dock kunna skydda sina medborgare och värna sina intressen och de värden som unionen står för. Ukraina förtjänar fortsatt militärt stöd för att försvara sig mot fortsatt militär aggression och se till att landet kan försvara sig i framtiden. En kraftig ökning av försvarsinvesteringarna skulle få positiva spridningseffekter i hela ekonomin och bidra till konkurrenskraft, nya jobb och innovation inom många sektorer som flygteknik, varvsindustri, stål, rymdteknik, transporter och artificiell intelligens. Om detta utnyttjas på rätt sätt skulle det leda till ett stort steg framåt för Europas resiliens i en värld av växande hot.

Europa måste fatta djärva beslut och bygga en försvarsunion som tryggar fred i vår världsdel genom enighet och styrka. Det är den är skyldig sina Natoallierade, Ukraina och framför allt sig själv, men även EU-medborgarna och de värden som unionen står för. EU och medlemsstaterna måste visa sig vuxna denna historiska utmaning.
